

Татарстан Республикасы ЗАКОНЫ

**"Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә
ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру турында"
Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр кертү хакында**

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2012 елның 29 ноябрендә
кабул ителде

1 статья

"Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру турында" 2006 елның 19 июнендәге 39-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 6 (I өлеш); 2007, № 4; 2011, № 8) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) кереш өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

2) 2 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

"2 статья. Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә гамәлгә ашыру өчен тапшырылган Россия Федерациясе вәкаләте

Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары "Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәмин итү турында" Россия Федерациясе Законы нигезендә Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә гамәлгә ашыру өчен тапшырылган билгеләнгән тәртиптә эшсезләр дип танылган гражданнарга түбәндәге төрләрдәге социаль түләүләргә башкару буенча Россия Федерациясе вәкаләтен (алга таба – Россия Федерациясе вәкаләте) гамәлгә ашыралар:

- 1) эшсезлек пособиесе;
- 2) халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлламасы буенча һөнәри әзерләү, янадан әзерләү һәм квалификация күтәрү чорында стипендия;
- 3) эшсезлек пособиесе түләүнең билгеләнгән чоры тәмамлануга бәйле рәвештә матди ярдәм;
- 4) халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлламасы буенча һөнәри әзерләү, янадан әзерләү һәм квалификация күтәрү чорында матди ярдәм;
- 5) картлык буенча хезмәт пенсиясе, шул исәптән картлык буенча вакытыннан алда билгеләнә торган хезмәт пенсиясе билгеләнгән хөкүк бирә торган яшкә житкәнчегә кадәрге чорга халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары тәкъдиме белән билгеләнгән пенсия.";

3) түбәндәге эчтәлекле 2¹ статья өстәргә:

"2¹ статья. Халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләре

1. Татарстан Республикасы Президенты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) әлеге Законның 2 статьясында күрсәтелгән тапшырылган вәкаләтне гамәлгә ашыру эшчәнлеген федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары нигезендә оештыру;
- 2) Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең әлеге Законның 2 статьясында күрсәтелгән тапшырылган вәкаләтне гамәлгә ашыручы органнары структурасын раслау;
- 3) федераль законнарда һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органының норматив хокукый актларында каралган халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендәгә хисапларны һәм мәгълүматны Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органына вакытында тапшыруны тәмин итү;
- 4) федераль законнарда, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында һәм шулар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган бүтән вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

2. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын кабул итү, аларның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән чикләрдә һәм рәвешләрдә гамәлгә ашыру;
- 2) федераль законнарда, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында һәм шулар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган бүтән вәкаләтләренә гамәлгә ашыру.

3. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә, шул исәптән түбәндәгеләрне билгели торган, норматив хокукый актлар кабул итү:

билгеләнгән тәртиптә эшсезләр дип танылган гражданнарга һәм билгеләнгән тәртиптә эшсезләр дип танылган һәм халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлламасы буенча һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү узган гражданнарга юридик зат, индивидуаль эшкур йә крестьян (фермер) хужалыгы буларак дәүләт теркәвенә куелганда бер мәртәбә финанс ярдәме, шулай ук тиешле дәүләт теркәве өчен документлар әзерләүгә бер мәртәбә финанс ярдәме күрсәтү тәртибен, шартларын һәм күләмен;

өч яшкә кадәр бала карау ялында булу чорында хатын-кызларны халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары тарафыннан һөнәри әзерләүгә, яңадан әзерләүгә һәм квалификация күтәрүгә юллау тәртибен һәм шартларын;

һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү өчен халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары тарафыннан башка жиргә юлланган эшсез гражданнарга һәм өч яшкә кадәр бала карау ялында булу чорында хатын-кызларга финанс ярдәме күрсәтү тәртибен, шулай ук күрсәтелгән финанс ярдәменен күләмнәрен;

халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлламасы буенча эшкә урнашу өчен күчкәндә эшсез гражданнарга һәм башка жиргә күчеп киткәндә эшсез гражданнарга, аларның гаилә әгъзаларына финанс ярдәме күрсәтү күләмнәрен, аны күрсәтү тәртибен һәм шартларын;

өч яшкә кадәр бала карау ялында булу чорында хатын-кызларны һөнәри әзерләүне, яңадан әзерләүне һәм аларның квалификацияләрен күтәрүне оештыру тәртибен;

2) эштән жибәрү куркынычы янаган гражданнарны, шулай ук социаль яклауга аеруча мохтаж һәм эш эзләүдә кыенлыктар кичерүче гражданнарны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү программаларын да кертеп, халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү чараларын күздә тоты торган республика программаларын эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру;

3) халыкны эш белән тәмин итүнең актив сәясәте чараларын, халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә өстәмә чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;

4) халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү чараларын финанс белән тәмин итү өчен акчалар булдыру, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендәге вәкаләтләрне гамәлгә ашыручы органнары һәм халыкны эш белән тәмин итү хезмәтенен дәүләт учреждениеләре эшчәнлеген матди-техник һәм финанс белән тәмин итү;

5) федераль законнарда, Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актларында һәм шулар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

4. Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенен хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм дәүләт

идарәсен эшләү һәм гамәлгә ашыру функцияләрен башкаручы органы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итү турындагы законнарны куллану тәҗрибәсен гомумиләштерү, аларны бозу сәбәпләрен анализлау һәм камилләштерү буенча тәкьдимнәр әзерләү;

2) Татарстан Республикасы хезмәт базарының торышына мониторинг үткөрү һәм фаразлау бәяләмәләрен эшләү;

3) Татарстан Республикасының хезмәт ресурслары балансы фаразын эшләүне гамәлгә ашыру;

4) түбәндәгеләргә күзәтеп һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыру:

тикшерүләр үткөрү, катгый рәвештә үтәлгән тиешле күрсәтмәләр бирү һәм беркетмәләр төзү хокукын саклап, билгеләнгән квота чикләрендә инвалидларны эшкә алуны;

инвалидларны эшсезләр буларак теркәүне;

"Россия Федерациясендә халыкны эш белән тәмин итү турында" Россия Федерациясе Законының 7 статьясындагы 3 пунктының 11 пунктчасында каралган дәүләт гарантияләреннән тыш, халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт гарантияләрен тәмин итү;

5) яраклы эш эзләүдә ярдәм итү максатларында гражданнарны теркәүне, шулай ук эшсез гражданнарны теркәү;

6) халыкны эш белән тәмин итү турындагы законнар нигезендә түбәндәге дәүләт хезмәтләре күрсәтү:

гражданнарга – яраклы эш эзләүдә, ә эш бирүчеләргә кирәкле хезмәткәрләр сайлап алуда ярдәм итү;

Татарстан Республикасында хезмәт базарының торышы турында мәгълүмат бирү;

вакансияләр һәм өйрәнчек эш урыннары ярминкәләрен оештыру;

эшчәнлек өлкәсен (һөнәр) сайлау, эшкә урнаштыру, һөнәргә өйрәтү максатларында гражданнарга һөнәри юнәлеш бирүне оештыру;

эшсез гражданнарга психологик ярдәм күрсәтү;

башка жирдә уку туны да кертәп, эшсез гражданнарны һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм аларның квалификацияләрен күтәрү;

түләп торган жәмәгәт эшләрен үткөрүне оештыру;

укудан бушаган вакытта 14 яшьтән 18 яшькә кадәрге балигъ булмаган гражданнарны, эш эзләүдә кыенлыктар кичерүче эшсез гражданнарны, башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләрен тәмамлап, беренче тапкыр эш эзләүче 18 яшьтән 20 яшькә кадәрге эшсез гражданнарны вакытлыча эшкә урнаштыруны оештыру;

эшсез гражданнарны хезмәт базарына социаль яраклаштыру;

билгеләнгән тәртиптә эшсезләр дип танылган гражданнарга һәм билгеләнгән тәртиптә эшсезләр дип танылган һәм халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлнамасы буенча һөнәри әзерләү, яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү узган гражданнарга юридик зат, индивидуаль эшкүар йә крестьян (фермер) хужалыгы буларак дәүләт теркәвенә куелганда бер мәртәбә финанс ярдәме

күрсөтүне, шулай ук тиешле дөүлөт теркөвө өчен документлар өзерлөүгә бер мәртәбә финанс ярдәме күрсөтүне кертәп, эшсез гражданның үз-үзләрен эш белән тәмин итүләренә булышу;

халыкны эш белән тәмин итү хезмәте органнары юлнамасы буенча эшкә урнашу өчен күчәндә эшсез гражданның һәм башка жигә күчә киткәндә эшсез гражданның, аларның гаилә өгъзаларына ярдәм итү;

Россия Федерациясендә чит ил гражданның хокукый хәле турындагы законнар нигезендә чит ил хезмәткәрләрен жәләп итү һәм файдалану турында бәйләмәләр бирү;

7) эшсез гражданның профильләштерү (эшсез гражданның, аларның элеккегә һөнәри эшчәнлегә юнәлешенә, белем дәрәжәсенә, жөнәсенә, яшенә һәм башка социаль-демографик сыйфатларына бәйлә рәвештә, хезмәт базарында барлыкка килә торган вәзгыятьне исәпкә алып, эшкә урнаштырганда нәтижәләрәк ярдәм күрсөтү максатларында төркемнәргә бүлү) буенча махсус чаралар оештыру һәм үткөрү;

8) эшсез гражданның һөнәри өзерлөү, яңадан өзерлөү һәм аларның квалификацияләрен күтөрү өчен өстенлекләр һөнәрләр (белгечлекләр) исемлеген билгеләү;

9) Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә дөүлөт хезмәтләреннән файдаланучыларның регистрларын булдыру һәм алып бару;

10) халыкны эш белән тәмин итү турындагы законнарның бозылуы ачыкланганда, аларның бозуның шартларын һәм сәбәпләрен бетерү һәм гражданның бозылган хокукларын торгызу буенча үз компетенциясе чикләрендә чаралар күрү;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларында һәм шулар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган бүтән вәкәләтләрне гамәлгә ашыру.";

4) 3 статьяны түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

"3 статья. Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсөтү өлкәсендә дөүлөт сәясәтен гамәлгә ашыру чаралары

1. Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсөтү өлкәсендә дөүлөт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында Татарстан Республикасы дөүлөт хакимияте органнары:

1) хезмәт ресурсларын үстерүне, икътисадтагы структур үзгәрешләр шартларында аларның мобилләгән арттыруны, республиканың хезмәт базарын яклауны тәмин итәләр;

2) мәгариф системасын хезмәт базары ихтыяжларына туры килерлек кадрлар өзерлөүгә юнәлтүне һәм аны үстерүне гамәлгә ашыралар;

3) массакуләм һәм озакка сузылган (бер елдан артык) эшсезлеккә кисәтү буенча, шул исәптән эштән жибәрү куркынычы (буш тору, тулы булмаган эш

вакыты режимын кертү, хезмәткәрләргә эштән бушату чараларын үткәрү) янаган хезмәткәрләргә алдан һөнәргә өйрәтүне оештыру юлы белән, чаралар эшлиләр;

4) республика оешмаларының кадрлар куәтен үстерү буенча, шул исәптән инвестиция проектлары нигезендә эшчәнлекне реструктуризацияләүне һәм модернизацияләүне гамәлгә ашыручы оешмаларның хезмәткәрләрен алдан һөнәргә өйрәтүне оештыру юлы белән, чаралар әзерлиләр;

5) инвалидларны һәм социаль яклауга аеруча мохтаж гражданны эш белән тәмин итү гарантияләрен инвалидларны эшкә алу өчен квота, инвалидларны эшкә урнаштыру өчен махсус эш урыннарының минималь санын билгеләү, инвалидларны эшкә урнаштыру өчен яраклырак һөнәрләр буенча эш урыннарын резервлау, оешмаларга социаль яклауга аеруча мохтаж гражданны өчен эш урыннары санын билгеләү яисә аларда эшләрнең (һөнәрләрнең) аерым төрләрен резервлау юлы белән тәмин итәләр;

6) социаль яклауга аеруча мохтаж гражданны өчен, шул исәптән инвалидлар өчен, гамәлдәге эш урыннарын саклап калучы һәм яңа эш урыннарын булдыручы эш бирүчеләргә кызыксындыруга юнәлдерелгән чаралар әзерлиләр;

7) күмәк шартнамәләрнең, килешүләрнең үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыралар;

8) үз вәкаләтләре чикләрендә башка чараларны гамәлгә ашыралар.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә каралган чараларны гамәлгә ашыру федераль законнарда, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында һәм шулар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнарында һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.";

5) 5 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

"5 статья. Татарстан Республикасында халыкны эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру һәм Россия Федерациясә вәкаләтен гамәлгә ашыру чараларын финанслау чыганаclarы

1. Әлеге Законның 2 статьясында каралган Россия Федерациясә вәкаләтен финанс белән тәмин итү Татарстан Республикасы бюджетына федераль бюджеттан субвенцияләр рәвешендә бүлеп бирелә торган акчалар исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2. Татарстан Республикасы вәкаләтләре кысаларында эш белән тәмин итүгә ярдәм күрсәтү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру чараларын финанслау федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы бюджеты акчалары, бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән башкарыла.";

6) 6 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

"6 статья. Россия Федерациясә вәкаләтен гамәлгә ашыруны һәм әлеге Законның үтәлешен тикшереп тору

1. Россия Федерациясе вәкаләтен гамәлгә ашыруны, шулай ук тапшырылган Россия Федерациясе вәкаләтен гамәлгә ашыру өчен федераль бюджеттан субвенцияләр рәвешендә бүлеп бирелә торган акчаларның тотылышын тикшереп тору федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

2. Әлеге Законның үтәлешен, шулай ук Татарстан Республикасы бюджетында Россия Федерациясе вәкаләтен гамәлгә ашыру чараларын башкару өчен карала торган акчаларның тотылышын тикшереп тору Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен һәм дәүләт идарәсен эшләү һәм гамәлгә ашыру функцияләрен башкаручы органы һәм Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенә Татарстан Республикасында финанс сәясәте өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла."

2 статья

1. Әлеге Закон рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның Татарстан Республикасы чыгым йөкләмәләрен күздә тоты торган нигезләмәләре 2012 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2012 елның 17 декабре
№ 82-ТРЗ